

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1765

LXXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-295118](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295118)

talibus vacent exercitiis - - - ad petitionem dilecti consanguinei nostri Bertoldi Abbatis de Tennibach duximus voluntati hylari annuendum. Igitur pretaxatum predium prefato monasterio cum terris, pratis, cultis & incultis - - - libere & pacifice, ita quod nec nos vel predictus miles Henricus de Lare nec aliqua in toto mundo persona advocatie vel prorsus aliquod jus contra voluntatem fratrum de Tennibach in illo sibi audeat usurpare, libenti animo damus - - - volentes ut de pecunia data in precium sepe nominati predii, si nobis placuerit, a supradicto milite predium aliud ematur, quod a nobis loco predicti feodali beneficio possideat, ne venditionis predictæ occasione hominis ipsius debitum servitium amittamus.

Data Id. Martii in castro *Hahperc* Anno ab incarnatione Domini M. CC. XV.

LXXVII.

DE BERTOLDO V. ZARINGIÆ DUCE, TENNE-
BACENSIBUS INFESTO.

CIRCA ANNUM MCCXVI.

Ex Cod. Tennebac. vitæ B. Hugonis ord. Cisterc.

Dum piæ recordationis D. Papa Innocentius III. qui Romæ Coneilium celebravit, Apostolicæ fedi præsideret, prædictus *Dux de Zeringen* Tyrannidi suæ modum non ponens in Curia Romana non solum

de malitia suæ Tyrannidis, sed etiam de infidilitate a multis graviter accusabatur. Ea tempestate prædictum Monasterium Tennenbach regebat D. *Bertholdus Abbas*, nobilis quidem genere, sed nobilior fide & Religione, *filius Sororis ejusdem Ducis*, pater vero ejus *Comes de Urach* nobiliter fuerat simul & bene procreatus. Detestabatur itaque Abbas idem avunculi sui vesaniam, unde & ipsum exosum habebat, quia non est Communicatio Christi ad Belial, nec fidelis ad infidelem, præsertim quum ei mundus crucifixus esset & ipse mundo. Unde accidit, ut idem Abbas veniens a Curia Romana quibusdam sui Monasterij privilegiis renovatis, alijsque denuo impetratis, a Duce videlicet avunculo suo vocatus venire non distulerit, nullo ejus amore ductus, sed sui Monasterij jacturam metuens Principis mandato parere non recusabat. Ingressus itaque Curiam Ducis, ipsum cum suis ministris & militibus in Castro Freiburg jucundum & hilarem invenit, ludo & aleis quibusdam deditis, alijs vero choreas ducentibus, & ad vocem Organi cantantibus gaudium mundi, quod est instar puncti, perpetuis gaudijs stultissime prætulerunt. Nec mora; vix salutatione præmissa Tyrannus aggressus est inquisitionibus Abbatem de statu Curie Romanæ, & de multis alijs, de quibus non est opus scribere, ne prolixitas mater fastidij in hoc opere accusetur: idem vero Abbas suam narrationem breviter complevit, quod palatium ei carcer esset, solitudo vero paradisus, sed quia mala conscientia semper præsumit sæva, quamvis prædictus Dux foris videretur, ut Leo rugiens in persecutione, intus tamen lepus pavidus erat, formidando Ecclesie gladium, videlicet Excommunicationis sententiam: Portæ enim inferi non prævalebunt adversus Ecclesie Auctoritatem, quia fundata supra firmam petram. Unde idem Dux confcius suæ iniquitatis quæsit

ab Abbate quadam subfannatione, an quidquam dextre vel finistre de ejus persona in Curia tractaretur, præsertim quàm ejus fama Germaniam & partes Gallix graviter occupasset. Ad hæc Abbas intrepidus armis spumantibus munitus Tyranno rotunde respondit, Vestræ quæstioni aliud malle responsum dare, quia non potero esse boni nunciij bajulus, si vobis ipsam dixero veritatem. Hoc Tyrannus audiens furore repletus cum indignatione sciscitabatur, quænam essent, de quibus sibi Abbas responsa negaret. Ad hæc Abbas imperterritus, Domine, inquit, Vobis plane imponitur macula infidelitatis & tyrannica rabies, per quam longe lateque belligeratis committendo sæva per oppressionem indebitam viduarum & pupillorum. Tunc exclamavit Dux cum maximo furore, & omnes astantes hortatur, dicite, inquit, Abbas de Tennebach pessimus hæreticus est, & sic expulit eum conspectu suo, & perversè jurando omnibus dicebat, nisi fuisset fororis suæ filius, ipsum de rupe Castri juberet pessime præcipitari. Ab isto tempore idem Dux & tyrannus Monasterium Tennebach moliebatur funditus evertere, unde accidit, quod lapides quadratos & politos partium indetulit, & vasa vinaria post vindemias in possessione ipsius Monasterii frangi & effundi militibus præcepit. Milites vero timorem DEI habentes, pauperibus Christi cupientes pia fraude subvenire, vas quoddam vacuum rumpentes alijs vino plenis pepercerunt, ut citius ad locum tutiorem vina sua transveherent, ne deterius eis contingeret. Quid plura? nisi abbreviati fuissent dies ejusdem Tyranni per mortem, quam sua feritate accersire quodammodo nisus est, Monasterium omne in rebus & personis penitus destruxisset. Ad nostrum igitur
propositum

propositum nobis recurrendum est, narrationem illius boni hominis prosequendo, cujus memoria in benedictione est, attendentes verbum Sapientis: Memoria justi cum laudibus, nomen vero impii putrescit. Vnde Tragœdiæ Ducis finem hic imponimus, in qua licet excessisse videamur, quia indignum huic inseruimus opusculo ad declarationem subsequendum, sed excusat illud Sapientis: Opposita juxta se posita magis elucescunt.

(~~~~~:)

LXXVIII.

LITERÆ HONORII III. PAPÆ AD EPISC. BASILEENS.
DE CONTENTIONE INTER HUNC ET BERTOLDUM V.
DUCEM ZARINGIÆ ORTA.

ANNO MCCXVII.

Ex Reg. Anni II. Literarum Honorii PP. III. tom. I. ep. 939.

Honorius Episcopus servus servorum Dei. Venerabili Fratri . . .
Basiliensi Episcopo salutem, & Apostolicam benedictionem.
Tua fraternitas intimavit, quod cum inter te, ac dilectum filium nobilem virum Ducem Zaringie super quibusdam possessionibus ad Ecclesiam Tuam spectantibus, quas W. Basiliensis Electus Predecessor tuus eidem in feudo dicitur concessisse contentio suborta fuisset, tandem, ut laboribus, & indemnitati Ecclesie parceretur in . . . Deca-

Cod. Dipl.

T